UNIT 10 | PENDIDIKAN MORAL TINGKATAN 1 | SESI 2026

Kemudahan Awam Dijaga Bersama

Berstruktur dan esei pendek

Kemudahan awam digunakan oleh pelbagai anggota masyarakat untuk belajar, bergerak dan beriadah. Unit ini menerangkan manfaat kemudahan tersebut, cara menjaganya bersama dan kesan vandalisme. Kamu akan menghubungkan rasa bangga atau kecewa dengan sebab yang jelas serta mempraktikkan penjagaan kemudahan melalui tugas kecil yang selamat.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 esei pendek | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Jelaskan tindakan, alasan, perasaan atau kesan mengikut kehendak soalan. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan jika perlu. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

M10S01 | 10.1

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1

Di Pekan Damai terdapat perpustakaan dan taman permainan. Kedua-duanya digunakan oleh penduduk daripada pelbagai latar mengikut aturan pengurusan.

(a) Nyatakan satu fungsi perpustakaan dan satu fungsi taman permainan. [2 markah]

(b) Huraikan dua kepentingan kemudahan awam kepada masyarakat. [4 markah]

M10S02 | 10.2

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

Selepas aktiviti melukis di balai komuniti, beberapa kerusi ringan belum dikemas dan cebisan kertas bersih berada di atas meja. Petugas meminta peserta membantu mengemas.

(a) Nyatakan dua tugas ringan yang sesuai dilakukan dengan arahan petugas. [2 markah]

(b) Jelaskan dua sebab peserta patut melaksanakan tugas tersebut. [4 markah]

M10S03 | 10.3

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3

Seorang pengunjung sengaja menanggalkan huruf pada papan nama sebuah pusat komuniti. Pengunjung lain sukar mengenal pasti pintu masuk yang betul.

(a) Nyatakan perbuatan vandalisme dan satu fungsi yang terjejas. [2 markah]

(b) Huraikan dua kesan vandalisme dalam situasi ini. [4 markah]

M10S04 | 10.4

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.4, 3.3.5

Ruang rehat awam yang dahulu bersih kini dipenuhi contengan pada meja. Izzat teringat bahawa ramai warga tua menggunakan ruang itu setiap petang.

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah tentang keadaan dahulu dan satu tentang keadaan sekarang. [2 markah]

(b) Huraikan dua sebab yang berkaitan dengan perasaan tersebut. [4 markah]

M10S05 | 10.1

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Basikal beberapa murid diletakkan pada laluan landai sebuah bangunan awam. Seorang pengguna kerusi roda terpaksa menunggu sehingga laluan dikosongkan.

(a) Nyatakan fungsi laluan landai dan satu masalah dalam situasi. [2 markah]

(b) Cadangkan dua tindakan berserta sebab bagi menjaga akses kemudahan. [4 markah]

M10S06 | 10.2

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2, 3.3.3

Ketika bermain, bola Danial terkena pasu awam lalu pasu itu retak. Kejadian itu tidak disengajakan. Dia takut dimarahi jika memberitahu petugas.

(a) Nyatakan satu perbezaan kejadian ini daripada vandalisme dan satu tanggungjawab Danial. [2 markah]

(b) Huraikan dua langkah selamat yang patut diambilnya. [4 markah]

M10S07 | 10.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3, 3.3.5

Kemudahan tandas di sebuah padang ditutup sementara selepas paipnya sengaja dirosakkan. Pengguna diarahkan ke tandas lain yang lebih jauh.

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah dan satu sebab berkaitan pengguna. [2 markah]

(b) Huraikan dua kesan vandalisme yang berbeza. [4 markah]

M10S08 | 10.5

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

Pasukan sukarelawan murid diberi izin membantu di bilik bacaan. Tugas yang ditawarkan ialah menyusun majalah, mengelap meja yang selamat dan membaiki soket elektrik yang rosak.

(a) Nyatakan dua tugas yang sesuai untuk murid dengan panduan petugas. [2 markah]

(b) Huraikan dua langkah untuk melaksanakan aktiviti dengan selamat. [4 markah]

M10S09 | 10.2

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2, 3.3.3

Afiq melihat dua orang sedang merosakkan alat senaman awam. Dia berada jauh daripada mereka dan mahu membantu menjaga kemudahan itu.

(a) Nyatakan satu perbuatan vandalisme dan satu keutamaan Afiq. [2 markah]

(b) Jelaskan dua tindakan yang patut diambil serta sebabnya. [4 markah]

M10S10 | 10.5

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Selepas program mengemas, kumpulan mahu mengunci ruang rehat awam agar tiada orang mengotorkannya. Petugas menjelaskan bahawa ruang itu perlu terus dibuka mengikut aturan untuk masyarakat.

(a) Nyatakan dua kepentingan yang perlu diseimbangkan. [2 markah]

(b) Cadangkan dua penyelesaian yang memenuhi kedua-dua kepentingan, berserta sebab. [4 markah]

Bahagian B | 5 esei pendek

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

M10E01 | 10.1

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Pusat komuniti baharu mempunyai ruang bacaan, tandas, laluan landai dan tempat menunggu. Penganjur mahu murid memahami manfaatnya kepada pengguna yang berbeza.

Huraikan empat manfaat kemudahan yang dinyatakan, dengan satu penjelasan bagi setiap manfaat.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M10E02 | 10.2

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

Kelab murid akan menggunakan dewan komuniti untuk pameran kecil dengan izin pengurusan. Dewan perlu dikembalikan dalam keadaan baik untuk program lain pada hari berikutnya.

Huraikan empat amalan penjagaan sebelum, semasa atau selepas pameran. Berikan sebab bagi setiap amalan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M10E03 | 10.3

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3

Bangku, papan arah dan paip di sebuah taman telah dirosakkan dengan sengaja. Sebahagian kawasan ditutup sementara untuk pembaikan. Pengunjung berbeza umur menggunakan taman itu.

Jelaskan empat kesan vandalisme kepada pengguna atau pengurusan, dengan huraian bagi setiap kesan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M10E04 | 10.4

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.4, 3.3.5, 3.3.2

Kamu pernah berasa bangga menggunakan perpustakaan awam yang teratur. Kini beberapa halaman buku dikoyakkan dan bahan bacaan tidak boleh dipinjam sementara diperiksa.

Huraikan dua perasaan munasabah tentang perubahan itu serta dua tindakan membina. Berikan satu sebab bagi setiap isi.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M10E05 | 10.5

Cabaran | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Kumpulan kamu mahu menjaga ruang bacaan komuniti. Anggota berbeza kemampuan, ruang masih digunakan orang ramai dan satu peralatan elektrik dilaporkan rosak.

Rancang empat langkah penglibatan yang menjaga keselamatan serta akses pengguna. Huraikan sebab bagi setiap langkah.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

M10S01 | 10.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1

(a) Nyatakan satu fungsi perpustakaan dan satu fungsi taman permainan.

Contoh jawapan

Perpustakaan menyediakan bahan atau ruang bacaan; Taman permainan menyediakan ruang riadah yang sesuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Perpustakaan menyediakan bahan atau ruang bacaan

☐ P2 (1 markah): Taman permainan menyediakan ruang riadah yang sesuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S01 (b) Huraikan dua kepentingan kemudahan awam kepada masyarakat.

Contoh jawapan

Kemudahan menyokong pembelajaran. Penduduk dapat menggunakan bahan bacaan untuk menambah pengetahuan.

Kemudahan menyediakan ruang kegiatan bersama. Penduduk dapat beriadah atau berinteraksi dengan lebih teratur di tempat yang sesuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Kemudahan menyokong pembelajaran

☐ P2 (1 markah): Penduduk dapat menggunakan bahan bacaan untuk menambah pengetahuan

☐ P3 (1 markah): Kemudahan menyediakan ruang kegiatan bersama

☐ P4 (1 markah): Penduduk dapat beriadah atau berinteraksi dengan lebih teratur di tempat yang sesuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S02 | 10.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

(a) Nyatakan dua tugas ringan yang sesuai dilakukan dengan arahan petugas.

Contoh jawapan

Menyusun kerusi ringan mengikut arahan; Mengumpulkan cebisan kertas mengikut saluran yang sesuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menyusun kerusi ringan mengikut arahan

☐ P2 (1 markah): Mengumpulkan cebisan kertas mengikut saluran yang sesuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S02 (b) Jelaskan dua sebab peserta patut melaksanakan tugas tersebut.

Contoh jawapan

Pengguna seterusnya memerlukan ruang yang teratur. Meja dan kerusi yang dikemas memudahkan aktiviti lain dijalankan.

Pengguna turut bertanggungjawab menjaga kemudahan. Kerjasama mengurangkan beban yang boleh dielakkan kepada petugas dan menunjukkan penghargaan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pengguna seterusnya memerlukan ruang yang teratur

☐ P2 (1 markah): Meja dan kerusi yang dikemas memudahkan aktiviti lain dijalankan

☐ P3 (1 markah): Pengguna turut bertanggungjawab menjaga kemudahan

☐ P4 (1 markah): Kerjasama mengurangkan beban yang boleh dielakkan kepada petugas dan menunjukkan penghargaan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S03 | 10.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3

(a) Nyatakan perbuatan vandalisme dan satu fungsi yang terjejas.

Contoh jawapan

Menanggalkan huruf papan nama dengan sengaja; Memberikan maklumat lokasi atau pintu masuk kepada pengunjung.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menanggalkan huruf papan nama dengan sengaja

☐ P2 (1 markah): Memberikan maklumat lokasi atau pintu masuk kepada pengunjung

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S03 (b) Huraikan dua kesan vandalisme dalam situasi ini.

Contoh jawapan

Pengunjung sukar mencari tempat yang betul. Maklumat pada papan tidak lagi lengkap untuk membantu mereka membuat pilihan arah.

Pengurusan perlu memulihkan papan. Masa dan sumber diperlukan untuk menggantikan huruf yang sengaja dirosakkan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pengunjung sukar mencari tempat yang betul

☐ P2 (1 markah): Maklumat pada papan tidak lagi lengkap untuk membantu mereka membuat pilihan arah

☐ P3 (1 markah): Pengurusan perlu memulihkan papan

☐ P4 (1 markah): Masa dan sumber diperlukan untuk menggantikan huruf yang sengaja dirosakkan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S04 | 10.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.4, 3.3.5

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah tentang keadaan dahulu dan satu tentang keadaan sekarang.

Contoh jawapan

Bangga atau bersyukur ketika ruang bersih dan terpelihara; Sedih atau kecewa apabila meja diconteng.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Bangga atau bersyukur ketika ruang bersih dan terpelihara

☐ P2 (1 markah): Sedih atau kecewa apabila meja diconteng

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S04 (b) Huraikan dua sebab yang berkaitan dengan perasaan tersebut.

Contoh jawapan

Ruang bersih memberi keselesaan kepada pengguna. Izzat boleh menghargai kemudahan yang membantu warga tua berehat dengan baik.

Contengan menjejaskan keadaan ruang bersama. Izzat mungkin kecewa kerana pengguna lain turut menanggung kesan perbuatan merosakkan harta.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Ruang bersih memberi keselesaan kepada pengguna

☐ P2 (1 markah): Izzat boleh menghargai kemudahan yang membantu warga tua berehat dengan baik

☐ P3 (1 markah): Contengan menjejaskan keadaan ruang bersama

☐ P4 (1 markah): Izzat mungkin kecewa kerana pengguna lain turut menanggung kesan perbuatan merosakkan harta

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S05 | 10.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

(a) Nyatakan fungsi laluan landai dan satu masalah dalam situasi.

Contoh jawapan

Memudahkan akses pengguna yang memerlukannya; Basikal menghalang laluan pengguna kerusi roda.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Memudahkan akses pengguna yang memerlukannya

☐ P2 (1 markah): Basikal menghalang laluan pengguna kerusi roda

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S05 (b) Cadangkan dua tindakan berserta sebab bagi menjaga akses kemudahan.

Contoh jawapan

Letakkan basikal di ruang yang dibenarkan. Laluan landai kekal lapang untuk pengguna yang memerlukan akses tersebut.

Maklumkan halangan kepada petugas jika pemilik basikal tidak diketahui. Petugas boleh membantu mengurus keadaan tanpa murid memindahkan barang orang lain secara cuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Letakkan basikal di ruang yang dibenarkan

☐ P2 (1 markah): Laluan landai kekal lapang untuk pengguna yang memerlukan akses tersebut

☐ P3 (1 markah): Maklumkan halangan kepada petugas jika pemilik basikal tidak diketahui

☐ P4 (1 markah): Petugas boleh membantu mengurus keadaan tanpa murid memindahkan barang orang lain secara cuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S06 | 10.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2, 3.3.3

(a) Nyatakan satu perbezaan kejadian ini daripada vandalisme dan satu tanggungjawab Danial.

Contoh jawapan

Keretakan berlaku tanpa niat sengaja merosakkan pasu; Danial perlu memaklumkan kejadian dengan jujur.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Keretakan berlaku tanpa niat sengaja merosakkan pasu

☐ P2 (1 markah): Danial perlu memaklumkan kejadian dengan jujur

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S06 (b) Huraikan dua langkah selamat yang patut diambilnya.

Contoh jawapan

Danial menjauhkan diri daripada bahagian retak dan memberitahu penjaga atau petugas. Pasu mungkin mempunyai bahagian tajam yang perlu dikendalikan pihak sesuai.

Danial meminta maaf dan bekerjasama mencari penyelesaian yang diarahkan. Kejujuran serta usaha pembaikan menunjukkan tanggungjawab walaupun kerosakan tidak disengajakan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Danial menjauhkan diri daripada bahagian retak dan memberitahu penjaga atau petugas

☐ P2 (1 markah): Pasu mungkin mempunyai bahagian tajam yang perlu dikendalikan pihak sesuai

☐ P3 (1 markah): Danial meminta maaf dan bekerjasama mencari penyelesaian yang diarahkan

☐ P4 (1 markah): Kejujuran serta usaha pembaikan menunjukkan tanggungjawab walaupun kerosakan tidak disengajakan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S07 | 10.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3, 3.3.5

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah dan satu sebab berkaitan pengguna.

Contoh jawapan

Berasa kecewa atau bimbang; Pengguna kehilangan kemudahan berdekatan dan perlu bergerak lebih jauh.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Berasa kecewa atau bimbang

☐ P2 (1 markah): Pengguna kehilangan kemudahan berdekatan dan perlu bergerak lebih jauh

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S07 (b) Huraikan dua kesan vandalisme yang berbeza.

Contoh jawapan

Urusan pengguna menjadi kurang mudah. Mereka perlu meluangkan lebih masa untuk mendapatkan kemudahan tandas lain.

Pengurusan perlu menumpukan sumber kepada pembaikan. Paip yang rosak perlu dipulihkan sebelum kemudahan boleh digunakan semula dengan sesuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Urusan pengguna menjadi kurang mudah

☐ P2 (1 markah): Mereka perlu meluangkan lebih masa untuk mendapatkan kemudahan tandas lain

☐ P3 (1 markah): Pengurusan perlu menumpukan sumber kepada pembaikan

☐ P4 (1 markah): Paip yang rosak perlu dipulihkan sebelum kemudahan boleh digunakan semula dengan sesuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S08 | 10.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

(a) Nyatakan dua tugas yang sesuai untuk murid dengan panduan petugas.

Contoh jawapan

Menyusun majalah mengikut arahan; Mengelap meja dengan cara serta bahan yang dibenarkan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menyusun majalah mengikut arahan

☐ P2 (1 markah): Mengelap meja dengan cara serta bahan yang dibenarkan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S08 (b) Huraikan dua langkah untuk melaksanakan aktiviti dengan selamat.

Contoh jawapan

Serahkan soket rosak kepada petugas untuk tindakan pihak berkemahiran. Murid tidak patut terdedah kepada risiko elektrik semasa aktiviti sukarela.

Bahagikan tugas ringan dan semak hasil bersama petugas. Pengurusan kerja membantu ruang dikemas tanpa menghalang pengguna atau menambah kerosakan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Serahkan soket rosak kepada petugas untuk tindakan pihak berkemahiran

☐ P2 (1 markah): Murid tidak patut terdedah kepada risiko elektrik semasa aktiviti sukarela

☐ P3 (1 markah): Bahagikan tugas ringan dan semak hasil bersama petugas

☐ P4 (1 markah): Pengurusan kerja membantu ruang dikemas tanpa menghalang pengguna atau menambah kerosakan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S09 | 10.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2, 3.3.3

(a) Nyatakan satu perbuatan vandalisme dan satu keutamaan Afiq.

Contoh jawapan

Merosakkan alat senaman awam dengan sengaja; Menjaga keselamatan diri sebelum mendapatkan bantuan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Merosakkan alat senaman awam dengan sengaja

☐ P2 (1 markah): Menjaga keselamatan diri sebelum mendapatkan bantuan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S09 (b) Jelaskan dua tindakan yang patut diambil serta sebabnya.

Contoh jawapan

Afiq beredar ke tempat selamat tanpa mendekati pelaku. Konfrontasi boleh meningkatkan risiko terhadap murid.

Dia memaklumkan penjaga atau petugas tentang lokasi dan perbuatan yang dilihat. Pihak yang sesuai boleh mengambil tindakan berdasarkan laporan tanpa Afiq mengejar atau menyiasat sendiri.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Afiq beredar ke tempat selamat tanpa mendekati pelaku

☐ P2 (1 markah): Konfrontasi boleh meningkatkan risiko terhadap murid

☐ P3 (1 markah): Dia memaklumkan penjaga atau petugas tentang lokasi dan perbuatan yang dilihat

☐ P4 (1 markah): Pihak yang sesuai boleh mengambil tindakan berdasarkan laporan tanpa Afiq mengejar atau menyiasat sendiri

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S10 | 10.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

(a) Nyatakan dua kepentingan yang perlu diseimbangkan.

Contoh jawapan

Menjaga kebersihan dan keadaan ruang; Mengekalkan akses masyarakat mengikut aturan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menjaga kebersihan dan keadaan ruang

☐ P2 (1 markah): Mengekalkan akses masyarakat mengikut aturan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10S10 (b) Cadangkan dua penyelesaian yang memenuhi kedua-dua kepentingan, berserta sebab.

Contoh jawapan

Sediakan panduan penggunaan yang jelas dengan izin petugas. Pengguna boleh terus menggunakan ruang sambil mengetahui cara menjaganya.

Bincang jadual pengemasan atau semakan yang munasabah. Penjagaan berterusan mengekalkan keselesaan tanpa menafikan fungsi kemudahan kepada orang ramai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Sediakan panduan penggunaan yang jelas dengan izin petugas

☐ P2 (1 markah): Pengguna boleh terus menggunakan ruang sambil mengetahui cara menjaganya

☐ P3 (1 markah): Bincang jadual pengemasan atau semakan yang munasabah

☐ P4 (1 markah): Penjagaan berterusan mengekalkan keselesaan tanpa menafikan fungsi kemudahan kepada orang ramai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10E01 | 10.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Huraikan empat manfaat kemudahan yang dinyatakan, dengan satu penjelasan bagi setiap manfaat.

Contoh jawapan

Ruang bacaan membantu penduduk mendapatkan bahan serta tempat untuk belajar. Murid dan pengguna lain dapat membaca dalam ruang yang sesuai, maka bahan perlu dikongsi serta dipulangkan mengikut aturan supaya manfaatnya diteruskan kepada orang lain.

Tandas memenuhi keperluan pengguna yang berada di pusat komuniti. Kemudahan yang berfungsi dan bersih memudahkan urusan mereka, jadi penggunaan peralatan dengan betul penting agar pengguna seterusnya tidak menghadapi gangguan yang boleh dielakkan.

Laluan landai memudahkan akses orang yang memerlukannya. Pengguna kerusi roda dan pengguna lain dapat bergerak melalui laluan yang sesuai apabila basikal atau barang tidak diletakkan sehingga menghalang fungsi asalnya.

Tempat menunggu menyediakan ruang rehat semasa pengguna menanti urusan. Perkongsian tempat duduk dan laluan secara bertimbang rasa membantu pelbagai pengguna menikmati kemudahan, bukan hanya mereka yang datang awal atau membawa banyak barang.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Ruang bacaan membantu penduduk mendapatkan bahan serta tempat untuk belajar

☐ H1 (1 markah): Murid dan pengguna lain dapat membaca dalam ruang yang sesuai, maka bahan perlu dikongsi serta dipulangkan mengikut aturan supaya manfaatnya diteruskan kepada orang lain

☐ F2 (1 markah): Tandas memenuhi keperluan pengguna yang berada di pusat komuniti

☐ H2 (1 markah): Kemudahan yang berfungsi dan bersih memudahkan urusan mereka, jadi penggunaan peralatan dengan betul penting agar pengguna seterusnya tidak menghadapi gangguan yang boleh dielakkan

☐ F3 (1 markah): Laluan landai memudahkan akses orang yang memerlukannya

☐ H3 (1 markah): Pengguna kerusi roda dan pengguna lain dapat bergerak melalui laluan yang sesuai apabila basikal atau barang tidak diletakkan sehingga menghalang fungsi asalnya

☐ F4 (1 markah): Tempat menunggu menyediakan ruang rehat semasa pengguna menanti urusan

☐ H4 (1 markah): Perkongsian tempat duduk dan laluan secara bertimbang rasa membantu pelbagai pengguna menikmati kemudahan, bukan hanya mereka yang datang awal atau membawa banyak barang

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10E02 | 10.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.2

Huraikan empat amalan penjagaan sebelum, semasa atau selepas pameran. Berikan sebab bagi setiap amalan.

Contoh jawapan

Kumpulan mendapatkan arahan petugas tentang penggunaan ruang dan peralatan. Panduan awal membantu murid memahami tempat yang dibenarkan, had tugas serta perkara yang perlu dielakkan supaya persediaan tidak merosakkan kemudahan atau mengganggu pengguna lain.

Peserta menggunakan meja dan kerusi mengikut tujuan serta kemampuan mereka. Peralatan yang berat perlu diurus pihak sesuai, manakala murid boleh membantu tugas ringan dengan arahan untuk mengurangkan risiko kecederaan dan kerosakan semasa penyusunan.

Sampah dan bahan pameran dikumpulkan melalui tempat yang ditetapkan. Pengurusan bahan selepas aktiviti memastikan lantai serta laluan tidak berselerak dan memudahkan pengguna berikutnya menjalankan program tanpa menanggung kesan kecuaian kumpulan kami.

Keadaan dewan disemak bersama petugas sebelum kumpulan pulang. Semakan membolehkan kerosakan atau barang tertinggal dilaporkan dengan jujur, lalu pihak pengurusan mendapat maklumat yang diperlukan untuk mengekalkan fungsi ruang pada hari berikutnya.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Kumpulan mendapatkan arahan petugas tentang penggunaan ruang dan peralatan

☐ H1 (1 markah): Panduan awal membantu murid memahami tempat yang dibenarkan, had tugas serta perkara yang perlu dielakkan supaya persediaan tidak merosakkan kemudahan atau mengganggu pengguna lain

☐ F2 (1 markah): Peserta menggunakan meja dan kerusi mengikut tujuan serta kemampuan mereka

☐ H2 (1 markah): Peralatan yang berat perlu diurus pihak sesuai, manakala murid boleh membantu tugas ringan dengan arahan untuk mengurangkan risiko kecederaan dan kerosakan semasa penyusunan

☐ F3 (1 markah): Sampah dan bahan pameran dikumpulkan melalui tempat yang ditetapkan

☐ H3 (1 markah): Pengurusan bahan selepas aktiviti memastikan lantai serta laluan tidak berselerak dan memudahkan pengguna berikutnya menjalankan program tanpa menanggung kesan kecuaian kumpulan kami

☐ F4 (1 markah): Keadaan dewan disemak bersama petugas sebelum kumpulan pulang

☐ H4 (1 markah): Semakan membolehkan kerosakan atau barang tertinggal dilaporkan dengan jujur, lalu pihak pengurusan mendapat maklumat yang diperlukan untuk mengekalkan fungsi ruang pada hari berikutnya

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10E03 | 10.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.3

Jelaskan empat kesan vandalisme kepada pengguna atau pengurusan, dengan huraian bagi setiap kesan.

Contoh jawapan

Pengunjung kehilangan tempat duduk yang sepatutnya boleh digunakan. Bangku rosak menyusahkan mereka yang memerlukan rehat, termasuk sesetengah warga tua, dan menjadikan pengalaman berada di taman kurang selesa berbanding ketika kemudahan terpelihara.

Maklumat arah menjadi kurang jelas kepada pengunjung. Papan yang dirosakkan boleh menyebabkan pengguna keliru tentang laluan atau lokasi kemudahan, lalu mereka perlu mendapatkan bantuan tambahan walaupun maklumat itu sepatutnya mudah dibaca.

Akses kepada sebahagian ruang menjadi terhad buat sementara waktu. Penutupan untuk pembaikan membantu mengelakkan penggunaan bahagian rosak, tetapi pengguna kehilangan peluang menjalankan aktiviti di kawasan tersebut sehingga pihak sesuai mengesahkannya boleh digunakan.

Pengurusan perlu menggunakan masa dan sumber untuk pemulihan. Kerja membaiki paip serta kemudahan lain menambah beban yang boleh dielakkan, sedangkan sumber yang sama boleh menyokong penyelenggaraan atau penambahbaikan untuk manfaat masyarakat.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Pengunjung kehilangan tempat duduk yang sepatutnya boleh digunakan

☐ H1 (1 markah): Bangku rosak menyusahkan mereka yang memerlukan rehat, termasuk sesetengah warga tua, dan menjadikan pengalaman berada di taman kurang selesa berbanding ketika kemudahan terpelihara

☐ F2 (1 markah): Maklumat arah menjadi kurang jelas kepada pengunjung

☐ H2 (1 markah): Papan yang dirosakkan boleh menyebabkan pengguna keliru tentang laluan atau lokasi kemudahan, lalu mereka perlu mendapatkan bantuan tambahan walaupun maklumat itu sepatutnya mudah dibaca

☐ F3 (1 markah): Akses kepada sebahagian ruang menjadi terhad buat sementara waktu

☐ H3 (1 markah): Penutupan untuk pembaikan membantu mengelakkan penggunaan bahagian rosak, tetapi pengguna kehilangan peluang menjalankan aktiviti di kawasan tersebut sehingga pihak sesuai mengesahkannya boleh digunakan

☐ F4 (1 markah): Pengurusan perlu menggunakan masa dan sumber untuk pemulihan

☐ H4 (1 markah): Kerja membaiki paip serta kemudahan lain menambah beban yang boleh dielakkan, sedangkan sumber yang sama boleh menyokong penyelenggaraan atau penambahbaikan untuk manfaat masyarakat

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10E04 | 10.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.4, 3.3.5, 3.3.2

Huraikan dua perasaan munasabah tentang perubahan itu serta dua tindakan membina. Berikan satu sebab bagi setiap isi.

Contoh jawapan

Saya berasa bangga apabila perpustakaan mempunyai bahan yang terjaga. Masyarakat termasuk murid dapat menggunakan bahan bacaan dengan selesa untuk belajar, dan keadaan itu menunjukkan usaha pengguna serta petugas menghargai kemudahan yang disediakan bersama.

Saya berasa kecewa apabila halaman buku dikoyakkan. Kerosakan menyebabkan pembaca kehilangan maklumat dan bahan tidak dapat dipinjam sementara diperiksa, maka perbuatan itu menjejaskan orang lain walaupun buku bukan milik peribadi saya.

Saya memaklumkan kerosakan kepada petugas tanpa menuduh pengguna tertentu tanpa bukti. Laporan tepat membantu petugas menilai keadaan bahan dan mengatur tindakan yang sesuai, sambil mengelakkan penyebaran tuduhan yang mungkin menjatuhkan maruah orang tidak bersalah.

Saya menjaga bahan yang dipinjam dan mengajak rakan berbuat demikian dengan sopan. Amalan cermat yang berterusan menyalurkan perasaan kepada tindakan membina serta membantu pembaca seterusnya, bukannya sekadar meluahkan kemarahan atau merosakkan bahan lain sebagai balasan.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Saya berasa bangga apabila perpustakaan mempunyai bahan yang terjaga

☐ H1 (1 markah): Masyarakat termasuk murid dapat menggunakan bahan bacaan dengan selesa untuk belajar, dan keadaan itu menunjukkan usaha pengguna serta petugas menghargai kemudahan yang disediakan bersama

☐ F2 (1 markah): Saya berasa kecewa apabila halaman buku dikoyakkan

☐ H2 (1 markah): Kerosakan menyebabkan pembaca kehilangan maklumat dan bahan tidak dapat dipinjam sementara diperiksa, maka perbuatan itu menjejaskan orang lain walaupun buku bukan milik peribadi saya

☐ F3 (1 markah): Saya memaklumkan kerosakan kepada petugas tanpa menuduh pengguna tertentu tanpa bukti

☐ H3 (1 markah): Laporan tepat membantu petugas menilai keadaan bahan dan mengatur tindakan yang sesuai, sambil mengelakkan penyebaran tuduhan yang mungkin menjatuhkan maruah orang tidak bersalah

☐ F4 (1 markah): Saya menjaga bahan yang dipinjam dan mengajak rakan berbuat demikian dengan sopan

☐ H4 (1 markah): Amalan cermat yang berterusan menyalurkan perasaan kepada tindakan membina serta membantu pembaca seterusnya, bukannya sekadar meluahkan kemarahan atau merosakkan bahan lain sebagai balasan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M10E05 | 10.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 111-122 | Rujukan 3.3.1, 3.3.2

Rancang empat langkah penglibatan yang menjaga keselamatan serta akses pengguna. Huraikan sebab bagi setiap langkah.

Contoh jawapan

Kumpulan mendapatkan izin dan menetapkan kawasan tugas bersama petugas. Perancangan ini memastikan aktiviti sesuai dengan keperluan ruang yang masih digunakan, supaya niat membantu tidak mengganggu pengguna atau melibatkan kerja yang tidak dibenarkan.

Peralatan elektrik rosak dijauhi dan diserahkan kepada pihak yang berkemahiran. Murid boleh membantu melalui laporan yang jelas tanpa membuka atau menguji peralatan, kerana menjaga kemudahan tidak bermaksud mengambil risiko yang melebihi kemampuan mereka.

Tugas ringan dibahagikan mengikut kemampuan dengan laluan pengguna dikekalkan lapang. Ahli boleh menyusun bahan atau mengemas meja mengikut arahan, sementara pembahagian yang adil membolehkan semua menyumbang tanpa memindahkan barang berat atau menutup akses.

Hasil disemak bersama petugas dan satu jadual penjagaan munasabah dicadangkan. Semakan memastikan ruang berguna kepada pengguna seterusnya, manakala amalan berterusan lebih membantu daripada mengukur kejayaan hanya melalui gambar atau menutup kemudahan selepas dibersihkan.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Kumpulan mendapatkan izin dan menetapkan kawasan tugas bersama petugas

☐ H1 (1 markah): Perancangan ini memastikan aktiviti sesuai dengan keperluan ruang yang masih digunakan, supaya niat membantu tidak mengganggu pengguna atau melibatkan kerja yang tidak dibenarkan

☐ F2 (1 markah): Peralatan elektrik rosak dijauhi dan diserahkan kepada pihak yang berkemahiran

☐ H2 (1 markah): Murid boleh membantu melalui laporan yang jelas tanpa membuka atau menguji peralatan, kerana menjaga kemudahan tidak bermaksud mengambil risiko yang melebihi kemampuan mereka

☐ F3 (1 markah): Tugas ringan dibahagikan mengikut kemampuan dengan laluan pengguna dikekalkan lapang

☐ H3 (1 markah): Ahli boleh menyusun bahan atau mengemas meja mengikut arahan, sementara pembahagian yang adil membolehkan semua menyumbang tanpa memindahkan barang berat atau menutup akses

☐ F4 (1 markah): Hasil disemak bersama petugas dan satu jadual penjagaan munasabah dicadangkan

☐ H4 (1 markah): Semakan memastikan ruang berguna kepada pengguna seterusnya, manakala amalan berterusan lebih membantu daripada mengukur kejayaan hanya melalui gambar atau menutup kemudahan selepas dibersihkan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Pendidikan Moral Tingkatan 1, KPM/BPK, BPK 2015, Terbitan 2016, ISBN 978-967-420-135-7. Buku teks KPM/DBP, Cetakan Pertama 2016, ISBN 978-983-49-1121-8. Tahun 2026 ialah sesi murid, bukan edisi buku teks baharu.

DSKP KPM, salinan rujukan | Buku teks KPM, salinan rujukan

Latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah ialah panduan latihan, bukan skema peperiksaan. Jawapan lain yang berasas dan relevan boleh diterima. Semakan guru bebas belum dibuat. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.